

KONKURENTSIAMET

Kalle Kilk
Elering AS
Kadaka tee 42
12915, Tallinn

Meie: 09.04.2025 nr 7-16/2025-155-1

Kiri edastatud digitaalselt aadressil: info@elering.ee

Võimsusjaotustulu aruandmisest

Austatud härra Kilk

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/943 (edaspidi Siseturumäärus) artikkel 19 lõikele 5 määrab põhivõrguettevõtja etteulatuvalt ja selgelt kindlaks, mil viisil võimsusjaotustulu (edaspidi ka tulu) kasutatakse, ja annab reguleerivatele asutustele (so Konkurentsiamet, edaspidi ka amet) aru tulu tegelikust kasutamisest.

Konkurentsiamet omakorda teavitab Siseturumääruse artikkel 19 lõike 5 järgi iga aasta 1. märtsiks Euroopa Liidu Energeetikasektori Reguleerivate Asutuste Koostöö Ametit (edaspidi ACER) ja avaldab aruande, milles esitab:

- a) 12 kuu jooksul, kuni eelnenud aasta 31. detsembrini saadud tulu;*
- b) tulu kasutamine Siseturumääruse artikkel 19 lõike 2 kohaselt, sh konkreetset projektid, mille jaoks tulu kasutati, ja raamatupidamisarvestuses eraldi real kirjendatud summa;*
- c) summa, mida kasutati võrgutariifide arvutamisel, ja*
- d) tõend, et selline kasutus vastab Siseturumäärusele ning Siseturumääruse artikkel 19 lõike 3 ja 4 kohaselt välja töötatud metoodikale.*

Kui võrgutasude arvutamisel kasutatakse osa tulust, tuleb aruandes näidata, kuidas põhivõrguettevõtjad täitsid Siseturumääruse artikkel 19 lõike 2 kohaseid esmatähtsaid eesmärgid.

Amet esitas kõnealuse aruande ACERile 08.04.2025, lähtudes Elering AS-i poolt perioodil 25.03.2025 kuni 04.04.2025 esitatud andmetest.

Siseturumääruse artikkel 19 lõike 4 järgi peab tulude kasutamine kooskõlas artikkel 19 lõike 2 punktidega a ja b toimuma vastavalt metoodikale, mille on ette pannud põhivõrguettevõtjad, olles konsulteerinud reguleerivate asutuste ja asjaomaste sidusrühmadega, ning pärast

heakskiidu saamist ACER-ilt (edaspidi ka Metoodika)¹.

Metoodika kohaselt on põhivõrguettevõtja kohustatud ametile esitama Metoodika artikkel 4 kohased andmed, sealjuures teabe võimsusjaotustulu kasutamise kohta Metoodika artikkel 3 lõikes 1 sätestatud kulukategooriate kaupa ja võimsusjaotustulu summa, mida eeldatavasti kogutakse ja mida eeldatavasti kasutatakse nende kulukategooriate jaoks kalendriaastal.

Lisaks tuleb Metoodika järgi esitada ka eelneval aastal kogutud võimsusjaotustulu summa ja kui asjakohane, siis summad, mida tuleb arvesse võtta võrgutasude arvutamise metoodika heakskiitmisel või võrgutasude määramisel või mõlemal juhul kalendriaasta(te) jaoks. Samuti teave raamatupidamisarvestuses eraldi real kirjendatud summa ning selle kasutamise kohta vastavalt Metoodika Artikkel 4 lõige 1 punktis e sätestatule.

Kooskõlas Siseturumääruse artikkel 19 lõikega 1 ja Metoodika artikkel 4 lõikega 7 kuulub põhivõrguettevõtja vastav teavitus Konkurentsiameti poolt läbivaatamisele. Metoodika artikkel 4 lõige 7 näeb ette, et Konkurentsiamet teeb hiljemalt 31. detsembriks otsuse järgmis(t)e aasta(te) võimsusjaotustulu kasutamise kohta. Elering AS-i esitatud teabe põhjal, on Konkurentsiamet 08.04.2025 hinnanud, et järgmiste aastate võimsusjaotustulu kasutamine on kooskõlas Siseturumääruse artiklis 19 ja Metoodikas sätestatuga.

Praktikas on üles kerkinud ka küsimus tulu korrektse kajastamise üle põhivõrguettevõtja sisemises raamatupidamisarvestuses nagu ka võimsusjaotustulu kasutamise üle. Konkurentsiamet konsulteeris ACER-iga ja leiab, et kui põhivõrguettevõtja rakendab lahendust vastavalt Metoodika artikkel 5 lõige 4 punktile b, siis põhivõrguettevõtja võib kasutada eraldi kontol olevaid vahendeid, tingimusel et raha on saadaval siis, kui sisemiselt kontolt tehakse kulutused, vastavalt Metoodika artikkel 5 lõigetes 5, 6 ja 7 sätestatud tingimustele. Muuhulgas on piiriülese tähtsusega investeeringu elluviimiseks võetud laenude tagasimaksmine investeeringu (Siseturumääruse artikkel 19 lõike 2 mõistes) investeerimiskulu osa ning üldjuhul kuulub võimsusjaotustulu lubatud kasutusviiside hulka.

Selleks et edasist halduspraktikat ühtlustada ning tagada tulu kasutamise ja aruandluse kooskõla Siseturumääruse ja Metoodikaga, palume:

1. esitada edaspidi iga aasta 20. veebruariks allkirjastatud aruanne võimsusjaotustulu tegeliku kasutamise kohta vastavalt Siseturumääruse artikkel 19 lõikes 5 ning Metoodikas sätestatule, ja
2. kajastada aruandes ka Elering AS-i poolt sisemises raamatupidamisarvestuses eraldi real kirjendatud võimsusjaotustulu kasutamist (ka ajutist) muudel eesmärkidel kui on sätestatud Siseturumääruse artikkel 19 lõikes 2 või võimsusjaotustulu kasutamist muudeks kulutusteks, kui Metoodikas sätestatud.

Juhime tähelepanu, et käesolevaks hetkeks on Elering esitanud punktis 1 toodud teabe 2024. aasta kohta Konkurentsiametile ACER-i teabevahetusplatvormi kaudu, mistõttu palub amet 2024. aasta kohta esitada eraldi vaid punktis 2 küsitud teave.

Konkurentsiamet hindab esitatud aruande põhjal võimsusjaotustulu kasutamist vastavalt Siseturumääruse artiklis 19 ja Metoodikas sätestatule.

¹Kättesaadav:

https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Individual%20Decisions_annex/ACER%20Decision%2038-2020_Use%20of%20Congestion%20Income%20-%20Methodology%20-%20Annex%20I_0.pdf

Lisaks eelnevale, kuna võimsusjaotustulu kasutamise osas ei pruugi ametil olla täielikku teavet, palume kinnitada, et Elering AS-i poolt on tulu kasutamine toimunud kooskõlas Siseturumäärusega. Ühtlasi palume edastada ametile Metoodikaga kooskõlas teave võimsusjaotustulu sellise kasutamise kohta, millest Elering AS varasemalt ametit teavitanud ei ole (kui on asjakohane).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Külli Haab
regulatsiooniteenistuse juhataja-peadirektori asetäitja

Armin Ilisson
667 2437
Armin.Ilisson@konkurentsiamet.ee